

ŠIAULIŲ DIDŽDVARIO GIMNAZIJA

ASMENINIO PROJEKTO PROGRAMA, ORGANIZAVIMO, VYKDYMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmeninio projekto programos, organizavimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašo (toliau – tvarkos aprašas) paskirtis – apibrėžti asmeninio projekto sampratą, tikslus ir uždavinius, struktūrą, jo rengimą, vykdymą, ugdomas mokinių kompetencijas, asmenines savybes ir jų vertinimą.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Brandos darbo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymais.

3. Įgyvendinant Šiaulių miesto vaiko asmenybės ūgties koncepciją, užtikrinant tiriamąjį, kūrybinį, interpretacinį ugdymą(si), visi mokiniai, baigdami pagrindinio ugdymo programos II dalį, rengia asmeninį projektą.

4. Mokinys, baigęs pagrindinio ugdymo programą, įgyja mokėjimo mokytis kompetenciją, kurią sudaro šie komponentai:

4.1. tyrinėjimas (mokinys, remdamasis asmeniniais interesais, geba apibrėžti aiškų tikslą ir kontekstą, nusistatyti ankstesnę mokymosi patirtį ir turimas konkrečias dalyko, susijusio su projektu, žinias, demonstruoti mokslinio tyrimo įgūdžius);

4.2. planavimas (mokinys geba numatyti rezultato kriterijus, planuoti ir fiksuoti projekto procesą, demonstruoti savarankiško darbo įgūdžius);

4.3. veikimas (mokinys geba sukurti rezultatą, atitinkantį tikslą, kontekstą ir kriterijus, demonstruoti mąstymo įgūdžius, parodyti bendravimo ir socialinius įgūdžius);

4.4. įsivertinimas (mokinys geba įvertinti rezultatą pagal nustatytus kriterijus, apmąstyti, kaip užbaigęs projektą pagilino savo bei dalykines žinias ir supratimą pasirinkta tema pasaulio kontekste, apmąstyti savo, kaip besimokančiojo, tobulėjimą).

II SKYRIUS

ASMENINIO PROJEKTO SAMPRATA, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Asmeninis projektas – tai pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinio individualus ar mokinių grupės tiriamasis ar kuriamasis ilgalaikis darbas, rengiamas nuo spalio 1 d. iki gegužės 1 d.

6. Asmeninio projekto tikslas – ugdyti(s), patikrinti ir įvertinti mokinio dalykines ir bendrąsias kompetencijas, įgytas mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą.

7. Asmeninio projekto uždaviniai:

7.1. sudaryti mokiniui galimybes realizuoti save, pasirinkti geriausiai jo (jų) gebėjimus, poreikius ir interesus atitinkančią asmeninio projekto idėją, savarankiškai tyrinėti, analizuoti, sukurti, pristatyti savo veiklos rezultatus;

7.2. sudaryti mokiniui galimybes tobulinti turimus planavimo, viešojo kalbėjimo, mokėjimo mokytis, bendradarbiavimo ir kt. kompetencijas, ugdyti asmenines savybes, įgyti su asmenine karjera susijusių patyrimų;

7.3. suteikti mokiniui informacijos planuojant tolesnį mokymąsi ir profesinę karjerą;

7.4. sudaryti mokiniui sąlygas įgyta patirtimi pasidalinti su I klasių mokiniais.

8. Pasirinkta asmeninio projekto tema privalo neprieštarauti teisinėms normoms ir etiškumo principams, nekelianti pavojaus asmens sveikatai ir saugumui, konfidencialumui, žmogaus teisėms bei nedaranti žalos gyvūnams ir aplinkai.

III SKYRIUS

ASMENINIO PROJEKTO STRUKTŪRA IR JO RENGIMAS

9. Kad mokinys tinkamai pasirengtų asmeniniam projektui, mokydamasis I kl., jis dalyvauja I–II kl. mokinių konferencijoje „Rengi projektą – mokaisi mokytis“. Stebėdamas pristatymus, turi galimybę semtis idėjų, pateikti klausimus, reflektuoti.

10. Mokytojai, dirbantys II kl., per pirmąsias savo dalyko pamokas rugsėjo mėn. mokinius supažindina su asmeninio projekto vykdymo ir vertinimo kriterijais pasirašytinai, pasiūlo asmeninio projekto temų.

11. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, kuruojantis asmeninių projektų rengimą, I kl. mokinius iki mokinių konferencijos „Rengi projektą – mokaisi mokytis“, II kl. mokinius rugsėjo mėn. per klasių valandėles supažindina su „Asmeninio projekto programa, organizavimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašu“.

12. Asmeninio projekto vadovą (toliau – AP vadovas) II kl. mokinys pasirenka iki spalio 1 d. AP vadovu gali tapti bet kuris gimnazijos pedagogas (mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas, direktoriaus pavaduotojas). Rekomenduojama vadovauti ne daugiau kaip 5 asmeniniams projektams.

13. Asmeninio projekto idėją, temą mokinys pateikia savarankiškai ar konsultuodamasis su AP vadovu. Rekomenduojama temą rinktis iš mokinių supančios aplinkos (pavyzdžiui, „Didždvario gimnazijos I–II kl. mitybos ypatumai“, „Virtuali kelionė po gimnaziją“).

14. Asmeninio projekto temos direktoriaus įsakymu tvirtinamos ne vėliau kaip iki lapkričio 15 d. Keisti temas mokinys nebegali.

15. Asmeninis projektas gali būti rengiamas lietuvių, anglų ar kita AP vadovui suprantama kalba.

16. AP vadovas el. dienyne suformuoja mokinių, pasirinkusių asmeninį projektą, grupę.

17. Rekomenduojama, kad mokinių grupę, rengiančių asmeninį projektą, sudarytų ne daugiau kaip du mokiniai.

18. AP vadovas kartu su mokiniu aptaria projekto įgyvendinimo etapus, susitaria dėl konsultacijų, kurias fiksuoja asmeninio projekto konsultacijų laikaraštyje, laiko. Rekomenduojama konsultacijas organizuoti ne rečiau kaip kartą per mėnesį, saugoti laikaraštį.

19. Pasirinkta tema mokinys renka medžiagą, analizuoja šaltinius ir įgyvendina savo sumanymą (atlieka tyrimus, kuria produktą ir pan.), rengia aprašą, ruošiasi projekto pristatymui, konsultuojasi su mokytoju. Jei projektą rengia mokinių grupė, mokiniai pasidalija veiklas taip, kad būtų akivaizdus individualus įnašas. Kiekvienas iš mokinių parengia aprašą.

20. Asmeninį projektą sudaro trys dalys: procesas, rezultatas ir pristatymas. Visos jos yra privalomos ir vertinamos.

21. Pagal veiklos pobūdį asmeninio projekto metu gali būti atliekamas tyrimas (pavyzdžiui, istorijos šaltinių analizė, gamtamoksliniai tyrimai) ar kuriamas produktas (pavyzdžiui, video žaidimas, tinklinio varžybų organizavimas).

22. Jei mokinys rengia tiriamąjį projektą, jį sudaro aprašas ir jo pristatymas, jei mokinys rengia kuriamąjį projektą, jį sudaro produktas, aprašas ir jo pristatymas.

23. Aprašą sudaro šios dalys:

23.1. titulinis lapas;

23.2. turinys;

23.3. akademinio sąžiningumo deklaracija;

23.4. įvadas;

23.5. dėstymas;

23.6. išvados;

23.7. literatūros šaltinių sąrašas;

23.8. įsivertinimas;

23.9. priedai (jei yra);

23.10. konsultacijų laikaraštis.

24. Aprašo rengimo rekomendacijos:

24.1. rengdamas aprašą mokinys privalo laikytis aprašo struktūros ir raštvedybos reikalavimų (priedai);

- 24.2. mokinys akademinio sąžiningumo deklaraciją (priedas) privalo pasirašyti;
- 24.3. įvade atskleidžiamas asmeninio projekto temos aktualumas, problemos, nurodomas projekto tikslas ir ne mažiau kaip trys uždaviniai, nurodomi rezultato (tyrimo ar produkto) atlikimo ar sukūrimo metodai, naudotos priemonės. Rekomenduojama pristatyti, kas, kur pasirinkta tema jau yra kalbėjęs, analizavęs ir pan.;
- 24.4. dėstomojoje dalyje aprašomas rezultato (tyrimo ar produkto) gavimo procesas (analizuojami šaltiniai, lyginama informacija, duomenys, pateikiamos schemas, lentelės, diagramos, jos aiškinamos, aprašomi atlikti tyrimai, eksperimentai, produkto sukūrimo ar organizavimo procesas);
- 24.5. pateikiamos ne mažiau kaip trys asmeninio projekto išvados;
- 24.6. literatūros šaltinių sąrašė nurodomi ne mažiau kaip trys šaltiniai (priedai);
- 24.7. vadovaujantis pateiktais klausimais parengiamas įsivertinimas (priedai).
Rekomenduojama laikytis įsivertinimo dalių: tyrinėjimas, planavimas, veikla, įsivertinimas.
25. Galutinį aprašo variantą vertinimui AP vadovui mokinys pateikia iki gegužės 15 d.
26. Mokinys dėl aprašo, pristatyme pateikiamų skaidrių kalbos vartojimo ir taisyklingumo turi galimybę konsultuotis su jį mokančiu lietuvių kalbos mokytoju.

IV SKYRIUS

ASMENINIO PROJEKTO PRISTATYMAS IR VERTINIMAS

27. Asmeninio projekto pristatymas vyksta dviem etapais: I etapas organizuojamas klasėje, II etapas – vertinimo komisijos siūlymu atrinkti geriausi projektai pristatomi mokinių konferencijoje „Rengi projektą – mokaisi mokytis“.
28. Asmeninį projektą IIMYP klasių mokiniams rekomenduojama pristatyti anglų kalba.
29. Asmeninį projektą mokinys pristato su AP vadovu suderintu būdu (pavyzdžiui, programa PowerPoint, Prezi, demonstruojant ir komentuojant sukurtą rezultatą).
30. Pristatydamas projektą mokinys turėtų laikytis tinkamos struktūros: kalbos įžangoje atskleisti pasirinktos temos aktualumą, kalbos dėstyme pristatyti projekto tikslą, uždavinius, aptarti veiklas, naudotas priemones, įvardyti projekto rezultatus, išvadas, kalbos pabaigoje akcentuoti, ko išmoko, kokias dalykines ir bendrąsias kompetencijas, asmenines savybes patobulino.
31. Jei mokinys pristatymą rengia PowerPoint programa, jis privalo laikytis skaidrių rengimo reikalavimų (priedai).
32. Jei asmeninį projektą rengė mokinių grupė, kiekvienas iš mokinių pristato savo indėlį.
33. AP vadovas, vadovaudamasis vertinimo kriterijais, iki birželio 1 d. įvertina projekto procesą ir rezultatą. Taškus fiksuoja el. dienyne.
34. Vertinimo komisija, sudaryta iš ne mažiau kaip dviejų pedagogų, vadovaudamasi vertinimo kriterijais, įvertina projekto pristatymą. Taškus fiksuoja vertinimo lape, kurį perduoda mokinio AP vadovui, kuris taškus, gautus už pristatymą, perkelia į el. dienyną ir patvirtina galutinį projekto įvertinimą.
35. Galutinis įvertinimas įrašomas Pagrindinio ugdymo pasiekimų pažymėjime.
36. Taškai už asmeninį projektą skiriami taip:
- 36.1. už procesą – 42 procentai taškų (už projekto planavimą, jo atlikimą ir pristatymo rengimą);
- 36.2. už rezultatą – 35 procentai taškų (už rezultato (tyrimo ar produkto) atlikimą/sukūrimą, informacijos rinkimą ir pateikimą, aprašo parengimą);
- 36.3. už pristatymą – 23 procentai taškų (už pristatymo turinį, komunikacinę raišką).
37. Maksimalus skiriamų taškų skaičius – 43. Taškai konvertuojami į dešimtbalės sistemos įvertinimą pagal šią atitiktį:

Taškai	43–39	38–35	34–30	29–26	25–22	21–17	16–13	12–0
Pažymys	10	9	8	7	6	5	4	Neišlaikyta

38. Mokiniui, kurio asmeninis projektas įvertintas 12 ir mažiau taškų, skiriami papildomi darbai. Atsiskaičiusiam už projektą iki rugpjūčio 30 d., išduodamas Pagrindinio ugdymo pasiekimų pažymėjimas.

VI SKYRIUS
ASMENINIO PROJEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

39. Asmeninio projekto proceso veiklos sritys, vertinimo kriterijai, jų požymiai ir svarba:

VEIKLOS SRITYS	VERTINIMO KRITERIJAI	VERTINIMO KRITERIJŲ POŽYMIAI	TAŠKAI	
1. Asmeninio projekto planavimas	1.1. Asmeninio projekto idėjų generavimas ir temos formulavimas	Mokinys pats generuoja idėjas ir pateikia savarankiškai suformuluotą projekto temą.	2	
		Mokinys arba generuoja idėjas, arba savarankiškai suformuluoja projekto temą, arba tai padaro konsultuodamasis su AP vadovu.	1	
		Mokinys nebendradarbiauja su AP vadovu dėl idėjų, projekto temą suformuluoja AP vadovas.	0	
	1.2. Informacijos šaltinių pasirinkimas	Kad atskleistų projekto temą, mokinys pasirenka pakankamai (ne mažiau kaip tris) tinkamų informacijos šaltinių.	2	
		Pasirinkti informacijos šaltiniai yra nepakankami (mažiau nei trys) ar ne visi tinkami.	1	
		Nepasirenka informacijos šaltinių ar jie visi yra netinkami.	0	
	1.3. Projekto atlikimo metodų, priemonių, medžiagos pasirinkimas	Kad pasiektų rezultatą, mokinys savarankiškai pasirenka tinkamus metodus, medžiagą ir atlikimo priemones (jeigu jos naudojamos).	2	
		Kad pasiektų rezultatą, mokinys, konsultuodamasis su AP vadovu, pasirenka tinkamus metodus, medžiagą ir atlikimo priemones (jeigu jos naudojamos).	1	
		Kad mokinys pasiektų rezultatą, tinkamus metodus, medžiagą ir atlikimo priemones (jeigu jos naudojamos) pasiūlo AP vadovas.	0	
	2. Asmeninio projekto atlikimas	2.1. Savarankiškas asmeninio projekto atlikimas	Asmeninis projektas atliekamas savarankiškai, mokinys su AP vadovu konsultuojasi sistemingai.	2
			Mokinys su AP vadovu konsultuojasi nesistemiškai, ateina į daugiau nei pusę suplanuotų konsultacijų.	1
			AP vadovas turi nuolat priminti mokiniui susitarimus, mokinys neateina konsultuotis į daugiau nei pusę suplanuotų konsultacijų.	0
2.2. Sąžiningumo deklaracijos vykdymas		Mokinys, atlikdamas projektą, laikosi sąžiningumo deklaracijos, informacijos šaltinius cituoja tinkamai, nepažeidžia kitų autorių teisių.	1	
		Mokinys, atlikdamas projektą, nesilaiko sąžiningumo deklaracijos, šaltinių necituoja.	0	

	2.3. Atliekamų bandymų (stebėjimų) skaičius arba nagrinėjamos ir (ar) naudojamos medžiagos apimtis	Kad būtų pasiektas rezultatas, yra pakankamas skaičius bandymų (stebėjimų) arba analizuojamas pakankamas medžiagos kiekis, arba kuriamas pakankamos apimties produktas.	2
		Kad būtų pasiektas rezultatas, yra atlikta nepakankamai bandymų (stebėjimų) arba analizuojamas nepakankamas medžiagos kiekis, arba kuriamas nepakankamos apimties produktas.	1
		Kad būtų pasiektas rezultatas, yra atlikti pavieniai bandymai (stebėjimai) arba analizuojami tik medžiagos fragmentai, arba kuriamas produktas menkavertis.	0
	2.4. Tarpinių projekto rezultatų pristatymas	Mokinys sistemingai pristato tarpinius asmeninio projekto rezultatus, laikosi susitarimų.	2
		Mokinys nesistemiškai pristato tarpinius asmeninio projekto rezultatus, ne visada laikosi susitarimų.	1
		Mokinys nepristato tarpinių brandos darbo rezultatų, nesilaiko susitarimų.	0
3. Pristatymo rengimas	3.1. Pristatymo formos pasirinkimas ir pristatymo struktūra	Projekto pristatymo forma pasirinkta atsižvelgiant į projekto ypatumus, pristatymo struktūra tinkama.	2
		Projekto pristatymo forma iš dalies pasirinkta atsižvelgiant į projekto ypatumus ir/ar pristatymo struktūra iš dalies tinkama.	1
		Projekto pristatymo forma pasirinkta neatsižvelgiant į projekto ypatumus, pristatymo struktūra netinkama.	0
		Iš viso: 15 t.	

40. Asmeninio projekto rezultato veiklos sritys, vertinimo kriterijai, jų požymiai ir svarba:

VEIKLOS SRITYS	VERTINIMO KRITERIJAI	VERTINIMO KRITERIJŲ POŽYMIAI	TAŠKAI
1. Asmeninio projekto pagrindinės charakteristikos	1.1. Asmeninio projekto tikslo, uždavinių ir rezultatų atitiktis temai	Tikslas, uždaviniai ir rezultatas atitinka temą.	2
		Tikslas, uždaviniai ir rezultatas iš dalies atitinka temą.	1
		Tikslas, uždaviniai ir rezultatas neatitinka temos.	0
	1.2. Kūrybingų idėjų iškėlimas ir įgyvendinimas	Rezultatui sukurti iškeltos ir įgyvendintos kūrybingos idėjos.	2
		Rezultatui sukurti iškeltos, bet tik iš dalies įgyvendintos kūrybingos idėjos.	1
		Rezultatui sukurti neiškeltos ir neįgyvendintos kūrybingos idėjos.	0
	1.3. Tyrimo ar produkto aktualumas	Tyrimo ar produkto aktualumas atskleistas ir argumentuotas.	2
		Tyrimo ar produkto aktualumas atskleistas, bet neargumentuotas.	1
		Tyrimo ar produkto aktualumas neatskleistas.	0

2. Informacijos pateikimas ir aprašo parengimas	2.1. Aprašo struktūra	Apraše nuosekliai pateiktos visos asmeninio projekto struktūrinės dalys, tekstas yra reikalaujamos apimties.	2
		Apraše trūksta ne daugiau kaip vienos asmeninio projekto struktūrinės dalies arba tekstas nėra reikalaujamos apimties.	1
		Apraše trūksta daugiau nei vienos asmeninio projekto struktūrinės dalies ir tekstas nėra reikalaujamos apimties.	0
	2.2. Informacijos šaltinių analizė	Informacijos šaltiniai pristatyti, aptarti ir apibendrinti.	2
		Informacijos šaltiniai pristatyti, bet neaptarti.	1
		Informacijos šaltiniai nepristatyti arba visai nesiremiama jokiais šaltiniais.	0
	2.3. Tyrimo teiginius ar produkto kūrimą pagrindžiantys įrodymai	Pakankami tyrimo teiginius patvirtinantys įrodymai (argumentai, pavyzdžiai ir kt.) arba pakankama produkto kūrimo medžiaga.	2
		Iš dalies pakankami tyrimo teiginius patvirtinantys įrodymai (argumentai, pavyzdžiai ir kt.) arba iš dalies pakankama produkto kūrimo medžiaga.	1
		Nepakankami tyrimo teiginius patvirtinantys įrodymai (argumentai, pavyzdžiai ir kt.) arba nepakankama produkto kūrimo medžiaga.	0
	2.4. Išvadų formulavimas	Suformuluotos konkrečios, aiškios, asmeninį projektą apibendrinančios (ne mažiau kaip trys) ir išsikeltus uždavinius atitinkančios išvados.	2
		Suformuluotos asmeninį projektą apibendrinančios, bet nelabai konkrečios, aiškios, iš dalies išsikeltus uždavinius atitinkančios išvados.	1
		Suformuluotos išvados yra nesusijusios su asmeniniu projektu, neatitinka išsikeltų uždavinių arba visai nėra išvadų.	0
	2.5. Įsivertinimas	Mokinys nuosekliai įsivertina pagal pateiktą klausimyną.	2
		Įsivertindamas mokinys atsako į daugumą pateiktų klausimų.	1
		Įsivertindamas mokinys neatsako į daugumą klausimų arba visai neįsivertina.	0
	2.6. Aprašo kalba	Asmeninis projektas parašytas taisyklinga, rišlia kalba, yra viena kita kalbos klaida.	2
		Asmeninis projektas parašytas gana taisyklinga, rišlia kalba, tačiau yra kalbos klaidų.	1
		Asmeninio projekto tekstą sunku suprasti, daug kalbos klaidų.	0
		Iš viso: 18 t.	

41. Asmeninio projekto pristatymo veiklos sritys, vertinimo kriterijai, jų požymiai ir svarba:

VEIKLOS SRITYS	VERTINIMO KRITERIJAI	VERTINIMO KRITERIJŲ POŽYMIAI	TAŠKAI
1. Pristatymo turinys	1.1. Asmeninio projekto pagrindinių charakteristikų pristatymas	Mokinys aiškiai ir logiškai pristato asmeninio projekto aktualumą, jo tikslą ir uždavinius, darbo būdus, metodus, gautą rezultatą, pateikia išvadas, akcentuoja, kokias dalykines ir bendrąsias	2

		kompetencijas, ugdomas savybes patobulino.	
		Mokinio pristatyme trūksta nuoseklumo, logiškų sąsajų ir aiškumo, pateiktos išvados iš dalies atitinka tikslą, uždavinius, aptariant projekto naudą, akcentuojamos tik įgytos dalykinės žinios arba tik bendrosios kompetencijos.	1
	Mokinio pristatymas paviršutiniškas, neatskleidžiantis asmeninio projekto esmės, neaiškus rezultatas, išvados, visai nekalbama apie tai, kokias patobulino kompetencijas.	0	
	1.2. Kalbos struktūra	Laikomasi kalbos struktūros: yra įžanga, dėstymas, apibendrinimas, refleksija.	2
		Laikomasi kalbos struktūros iš dalies.	1
Nesilaikoma kalbos struktūros.		0	
2. Komunikacinė raiška	2.1. Pristatymas žodžiu ir kontaktas su auditorija	Bendravimo su klausytojais verbalinė ir/ arba neverbalinė raiška tinkama, kalbama įtaigiai. Į pateiktus klausimus atsakoma konkrečiai ir aiškiai.	2
		Bendravimo su klausytojais verbalinė ir (arba) neverbalinė raiška iš dalies tinkama, kalbai trūksta įtaigumo ir/arba neatsakoma į pateiktus klausimus arba atsakoma netiksliai.	1
		Pristatymo kalba nesklaidi, neįtaigi, į pateiktus klausimus neatsakoma arba atsakoma netiksliai.	0
	2.2. Pristatymo vizualinis pateikimas	Pristatymas atitinka pasirinktos formos reikalavimus: tekstas reikiamo dydžio, įskaitomas, papildytas tinkama grafika, nuotraukomis, vaizdas estetiškas.	2
		Pristatymas iš dalies atitinka pasirinktos formos reikalavimus.	1
		Pristatymas neatitinka pasirinktos formos reikalavimų.	0
	2.3. Kalbos vartojimas	Kalbama reikiamu garsumu, intonacija tinkama, tarimas aiškus ir taisyklingas. Žodynas turtingas, tinkamas pasirinktam kalbėjimo stiliui. Kalboje ir vaizdinėse priemonėse gali pasitaikyti viena kita klaida.	2
		Kalbama nepakankamai garsiai, intonacija monotoniška. Žodynas iš esmės turtingas, tačiau pasitaiko šnekamosios kalbos žodžių. Kalboje ir vaizdinėse priemonėse yra klaidų.	1
		Kalbama per tyliai, sunku suprasti. Kalbama žargonu. Kalboje ir vaizdinėse priemonėse yra nemažai klaidų.	0
		Iš viso: 10 t.	